

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет
Кафедра фінансів ім. С. І. Юрія

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

для самоконтролю оволодіння основами
навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень»
для студентів денної форми навчання
другого ступеня вищої освіти (магістр)
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Тернопіль – 2021

Горин В. П. Тестові завдання для самоконтролю оволодіння основами навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» для студентів денної форми навчання другого ступеня вищої освіти (магістр) спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 23 с.

Укладач:

Горин В. П., д.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія

Рецензенти:

Слатвінська М. О., д.е.н., проф., професор кафедри фінансів Одеського національного економічного університету

Кириленко О. П., д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів ім. С. І. Юрія Західноукраїнського національного університету

Розглянуто та рекомендовано
засіданням кафедри фінансів ім. С. І. Юрія
Протокол № 1 від 17 серпня 2021 р.

ВСТУП

Тестування є однією з інноваційних форм інформатизованої системи освіти. Концепція об'єктивної системи тестування як необхідна складова сучасної освіти та процесу навчання набула визнання в більшості розвинених країн.

Тести – це стандартизовані завдання, за результатами яких можливо сформулювати висновок про рівень знань, умінь, навичок студентів з дисципліни. Тестування широко застосовують на усіх ланках навчання у закладах вищої освіти, від тренувального контролю до самостійного навчання.

Тестування дає можливість оцінити знання відразу всіх студентів групи; виконання тестів займає незначний період часу, що звільняє простір для застосування інших технологій навчання, а також дає змогу застосувати його практично на будь-якому занятті. Важливою перевагою тестування є забезпечення справедливості оцінювання, оскільки студенти працюють з однаковим за рівнем складності матеріалом.

Отже, переваги тестування як навчальної технології у тому, що воно суттєво підвищує ефективність навчального процесу, дає можливість перейти від суб'єктивного та інтуїтивного оцінювання знань студентів до використання об'єктивних обґрунтованих методик вимірювання результатів навчання.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

ТЕМА 1. НАУКА ЯК СФЕРА СУСПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ

1. Наука як форма суспільної свідомості:

- а) забезпечує об'єктивне відображення світу;
- б) розкриває закономірності розвитку природи, суспільства, мислення;
- в) об'єднує інтелектуальний потенціал суспільства;
- г) формує в суспільстві ціннісні орієнтири.

2. Вислів «наука – це організоване знання, а мудрість – це організоване життя» належить:

- а) Е. Канту;
- б) А. Сміту;
- в) А. Кримському;
- г) А. Лафферу.

3. Головною функцією науки є:

- а) пізнання об'єктивного світу від живого споглядання до абстрактного мислення і до практики;
- б) участь у розвитку науково-технічного прогресу;
- в) участь у забезпеченні ефективності управління;
- г) участь у накопиченні фактів та розкритті закономірностей навколишнього світу;
- д) усі відповіді вірні;
- е) правильної відповіді немає.

4. Об'єднати наведені галузі у три групи:

- а) природничі
- б) суспільні;
- в) філософські.

Галузі знань: фізика, хімія, психологія, педагогіка, логіка, економіка, філософія, історія, астрономія, географія, право, біологія, археологія, соціологія.

3. Основні функції науки в суспільстві:

- а) задоволення потреб людини у пізнанні законів природи і суспільства;
- б) розвитку культури, гуманізації виховання і формування нової людини;
- в) удосконалення виробництва і суспільних відносин;
- г) усі відповіді правильні.

4. Найбільш поширені дефініції науки прийнято диференціювати у розрізі таких векторів:

- а) наука як процес, наука як результат, наука як соціальний інститут;
- а) наука як результат, наука як форма суперництва, наука як політичний інститут;
- в) наука як процес, наука як мистецтво, наука як політичний інститут;
- г) немає правильної відповіді.

5. Назвіть основні характеристики, які притаманні лише для науки:

- а) теоретичність і раціональність;
- б) об'єктивність та цілеспрямованість;
- в) пізнавальна мета та практичність;
- г) усі відповіді правильні

д) правильної відповіді немає.

6. До функцій наукової теорії належать:

- а) пояснювальна, передбачувальна, фактична, систематична методологічна;
- б) розподільча і контрольна;
- в) мотиваційна, деструктивна, рестриктивна;
- г) організаційна, мотиваційна, пізнавальна, інформаційна

7. Головне вихідне положення наукової теорії, що виступає як перше й найабстрактніше визначення ідеї як початкової форми систематизації знань – це:

- а) принцип;
- б) закон;
- в) функція;
- г) категорія.

8. Найбільш загальні, фундаментальні поняття, які відбивають суттєві властивості явищ дійсності – це:

- а) категорії;
- б) закони;
- в) функції;
- г) поняття.

9. Розрізняють такі форми наукових досліджень:

- а) фундаментальні та прикладні;
- б) очні та заочні;
- в) поточні, середньострокові та перспективні;
- г) немає правильної відповіді.

10. Ознаки наукового дослідження:

- а) творчий характер, самостійність, наступність;
- б) новизна та актуальність, зв'язок з іншими науками, органічний зв'язок теорії та практики;
- в) системність, лаконічність, рестриктивність;
- г) усі відповіді правильні

11. Понятійний апарат науки формують:

- а) концепції.
- б) факти;
- в) категорії;
- г) ідеї.

12. Наука як система знань:

- а) розкриває закономірності розвитку природи, суспільства, мислення;
- б) дає об'єктивне відображення світу;
- в) виступає творчою діяльністю, що об'єднує інтелектуальний потенціал суспільства;
- г) є формою суспільної практики, пов'язаною з нагромадженням і використанням нових знань.

13. Закономірність – це:

- а) об'єктивно існуючий, повторюваний, стійкий, істотний зв'язок для групи явищ, що визначає

процеси становлення та існування систем, що розвиваються;

б) методологічна характеристика дослідження;

в) відношення, при якому зміни якоїсь однієї сторони спричиняють зміни іншої сторони;

г) результат процесу пізнання дійсності, адекватне її відображення у свідомості людини у вигляді уявлень, понять, суджень, умовиводів, теорій.

14. Спостереження і дослідження конкретних явищ, узагальнення, класифікація та опис результатів дослідження, впровадження їх у практичну діяльність людей – це наукове дослідження:

а) емпіричне;

б) теоретичне;

в) фактологічне;

г) описове.

15. Науковими ступенями є:

а) кандидат наук, доктор наук;

б) аспірант, кандидат наук, доктор наук;

в) старший викладач, доцент, професор;

г) тільки відповіді А і В.

16. В окрему галузь знань фінансова наука виділяється у:

а) XIX ст.;

б) XVI ст.;

в) XX ст.;

г) зі здобуттям незалежності України.

17. Фінансова наука як галузь наукових знань включає:

а) історико-теоретичні науки; науки управлінського циклу; прикладні науки;

б) природничі науки, точні науки, суспільні науки;

в) історико-теоретичні науки, природничі науки, політичні науки;

г) емпіричні науки, науки філософського циклу, прикладні науки

ТЕМА 2. МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

1. Методологія науки – це:

а) отримання необхідної інформації про структуру об'єкта дослідження та його властивості;

б) система наукових принципів, на основі яких базується дослідження;

в) спосіб пізнання і практичного перетворення реальності;

г) усі відповіді правильні;

д) правильної відповіді немає.

2. Форма мислення, у якій відображено об'єкт вивчення, міститься усвідомлення мети, перспективи пізнання і практичного перетворення дійсності – це:

а) ідея;

б) теорія;

в) принцип;

г) висновок.

3. Вчення про правила мислення при створенні науки, проведенні наукових досліджень – це:

- а) метод;
- б) наукова теорія;
- в) методологія;
- г) усі відповіді правильні.

4. До функцій методології не належить:

- а) організаційне та кадрове забезпечення впровадження наукових досліджень у практику;
- б) визначення способів здобуття наукових знань, які відображають динамічні процеси та явища;
- в) забезпечення всебічності отримання інформації щодо процесу чи явища, який вивчається;
- г) уточнення, збагачення, систематизація термінів і понять у науці.

5. Форма теоретичного і практичного освоєння дійсності – це:

- а) метод;
- б) наукова теорія;
- в) методологія;
- г) усі відповіді правильні.

6. Вищий рівень методології науки, що визначає загальну стратегію принципів пізнання особливостей явищ, процесів, сфер діяльності – це:

- а) фундаментальна методологія;
- б) капітальна методологія;
- в) емпірична методологія;
- г) системна методологія.

7. Методологічний підхід до наукового дослідження, який дає змогу обґрунтувати причинно-наслідкові зв'язки, процеси диференціації та інтеграції, постійну суперечність між сутністю і явищем, змістом і формою, об'єктивність в оцінюванні дійсності має назву:

- а) діалектичний;
- б) формально-логічний;
- в) інтегральний;
- г) компаративний.

8. Філософська методологія виконує такі типи функцій:

- а) виявляє смисл наукової діяльності та її взаємозв'язок з іншими сферами діяльності;
- б) вирішує завдання вдосконалення, оптимізації наукової діяльності;
- в) обидві відповіді правильні;
- д) правильної відповіді немає.

9. Фундаментальними методологічними принципами є:

- а) діалектики, детермінізму, ізоморфізму;
- б) системності, послідовності, компаративності;
- в) формально-логічний, емпіричний, практичний;
- г) поєднання теорії і практики, діалектики, інституційний.

10. Які з принципів не належить до загальнонаукових:

- а) фіскальної достатності, розподільчий, функціональний;
- б) історичний, термінологічний, системний;
- в) когнітивний (пізнавальний), моделювання;
- г) немає правильної відповіді.

11. Принцип методології, який передбачає вивчення історії термінів і позначуваних ними понять, розробку або уточнення змісту та обсягу понять, встановлення взаємозв'язку і субординації понять, їх місця в понятійному апараті теорії, на базі якої базується дослідження має назву:

- а) термінологічний;
- б) історичний;
- в) логічний;
- г) філософський.

12. Відповідно до системного підходу розрізняють такі типи систем:

- а) однофункціональні та багатфункціональні; матеріальні та ідеальні (концептуальні); відкриті та закриті;
- б) статичні та динамічні; детерміновані та стохастичні (ймовірнісні); теоретичні та прикладні; професійні та аматорські;
- в) внутрішні та зовнішні; незалежні та підпорядковані; емпіричні й теологічні;
- г) всі відповіді правильні.

13. Виокремлення у системних об'єктах структурних елементів (компонентів, підсистем) і визначення їхньої ролі (функцій) у системі передбачає:

- а) структурно-функціональний підхід;
- б) порівняльний підхід;
- в) інституційний підхід;
- г) інформаційний підхід.

14. Критичні точки, у яких відбувається розгалуження системи через вибір одного з рівнозначних напрямів її подальшої самоорганізації мають назву:

- а) точки біфуркації;
- б) точки перелому;
- в) точки консолідації;
- г) немає правильної відповіді.

15. Методологічний підхід, який передбачає, що при вивченні будь-якого об'єкта, процесу чи явища в природі чи суспільстві перш за все, виявляються найхарактерніші для нього інформаційні аспекти – це:

- а) інформаційний підхід;
- б) інституційний підхід;
- в) інформаційно-логічний підхід;
- г) системно-інформаційний підхід.

16. На емпіричному рівні використовуються методи:

- а) спостереження, порівняння, експеримент; аналіз; дедукція, формалізація;
- б) порівняння, експериментальний, вимірювання, синтез, абстрагування, ідеалізація;
- в) спостереження, порівняння, експериментальний, вимірювання, аналіз й синтез, абстрагування

г) усі відповіді правильні.

17. Вказати правильну послідовність ступенів пізнання:

- а) Споглядання – синтез – аналіз;
- б) Споглядання – аналіз – синтез;
- в) Аналіз – синтез – споглядання;
- г) Синтез – аналіз – споглядання.

ТЕМА 3. СИСТЕМА МЕТОДІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФІНАНСОВІЙ НАУЦІ

1. Індукція – це:

- а) метод наукового дослідження, згідно якого на основі висновків про часткове формулюють висновки про загальне;
- б) метод наукового дослідження, заснований на висновках від загального до часткового;
- в) метод наукового дослідження, який дає змогу перенести характеристики з відомого явища на невідоме;
- г) метод наукового дослідження, в якому розкриваються внутрішні сторони та відношення між досліджуваними предметами.

2. Інтеграція пов'язана з пізнавальними операціями вивчення предмету, явища, події:

- а) синтез;
- б) аналіз;
- в) індукція;
- г) дедукція.

3. Метод пізнання дійсності в її суперечливості, цілісності та розвитку:

- а) узагальнення;
- б) діалектичний;
- в) дедукція;
- г) індукція.

4. До якого методу дослідження може бути застосований вираз «пізнання від окремого до загального»

- а) дедукції;
- б) індукції;
- в) синтезу;
- г) редукції.

5. Диференціація пов'язана з пізнавальними операціями вивчення предмету, явища, події:

- а) синтез;
- б) аналіз;
- в) узагальнення;
- г) дедукція.

6. Пізнавальні операції, що використовуються при «розділенні» окремих предметів, явищ, подій:

- а) синтез;

- б) аналіз;
- в) індукція;
- г) дедукція.

7. Методика – це:

- а) сукупність приватних прийомів, засобів, процедур, які дають можливість застосувати певний метод дослідження до обраної специфічної предметної сфери;
- б) непараметричний метод, що використовують для перевірки гіпотез про вірогідність різниці середніх при аналізі кількісних даних у популяціях з нормальним розподілом;
- в) міркування дослідника про застосовані у процесі дослідження способи наукового пізнання;
- г) немає правильної відповіді.

8. Спосіб дослідження, підхід до вивчення явищ, планомірний шлях наукового пізнання до встановлення істини – це:

- а) метод;
- б) принцип;
- в) прийом;
- г) технологія.

9. Синтез – це:

- а) метод дослідження, який передбачає уявне поєднання відокремлених частин (властивостей, сторін) досліджуваного об'єкта в єдине ціле, встановити зв'язок між ними;
- б) сукупність елементів та їхніх взаємозв'язків, що утворюють деяку, здатну до функціонування цілісність;
- в) розумова діяльність, у процесі якої досліджувані об'єкти організуються у визначену систему на основі обраного принципу;
- г) метод, заснований на принципі системного підходу.

10. Науковий метод, який передбачає умовний або практичний поділ об'єкта дослідження на складові елементи (частини, ознаки, властивості), коли кожен елемент досліджують як частину цілого – це:

- а) аналіз;
- б) синтез;
- в) порівняння;
- г) абстрагування.

11. До теоретичних методів дослідження належать:

- а) аксіоматичний;
- б) експеримент;
- в) абстрагування;
- г) індукція.

12. До емпіричних методів належать:

- а) абстрагування;
- б) узагальнення;
- в) формалізація;
- г) спостереження.

13. До загально логічних методів дослідження належать:

- а) абстрагування;
- б) узагальнення;
- в) формалізація;
- г) спостереження.

14. Поясніть суть методу абстрагування:

- а) метод наукового пізнання, що передбачає умовне уявлення ознак, зв'язків предмета або явища, що цікавлять дослідника, їх умовного відволікання від інших;
- б) метод наукового пізнання, який передбачає дослідження не самого предмета чи явища, а спеціально виготовленого для цих цілей аналогу;
- в) метод наукового пізнання, на основі якого досягається знання про предмети, явища, процеси, які мають схожість з іншими;
- г) метод наукового пізнання, який полягає у тому, що предмет вивчення умовно або практично поділяється на складові елементи, тобто на частини об'єкта, певні ознаки, властивості тощо.

15. Метод вивчення об'єкта, який пов'язаний з активним і цілеспрямованим втручанням дослідника в природні умови існування предметів і явищ або створенням штучних умов, необхідних для виявлення його відповідної властивості має назву:

- а) експеримент;
- б) абстракція;
- в) синтез;
- г) конструювання.

16. Об'єкт дослідження – це:

- а) галузь;
- б) підприємство;
- в) структури органів управління;
- г) усі відповіді правильні;
- д) немає правильної відповіді.

17. Предмет дослідження – це:

- а) певна сфера діяльності;
- б) підприємство або група підприємств;
- в) структури органів управління;
- г) усі відповіді правильні;
- д) немає правильної відповіді.

ТЕМА 4. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

1. Ключове слово – це:

- а) слово чи словосполучення, найбільш повно і специфічно характеризує зміст наукового документу (тексту) чи його частини;
- б) термін, що узагальнює поняття «елемент», «підсистема», «підструктура» та їхнього зв'язку;
- в) стисле письмове викладення змісту розмови, тексту;

г) формалізований метод аналізу змісту документів за допомогою математичних засобів.
2. До якої групи інформації належать наукові документи, що містять безпосередні результати науково-дослідних чи експериментально-конструкторських робіт:

- а) первинної;
- б) вторинної;
- в) сигнальної;
- г) експрес-інформації.

3. Первинні документи і видання – це:

- а) першоджерела, які містять переважно нові, оригінальні ідеї, наукові зведення, нове осмислення відомих фактів, вихідні данні, що підлягають обробці;
- б) явища, процеси, характеристики суб'єктів, що можуть бути представлені у виді величини, що змінюється, і описані математичними засобами;
- в) наукові документи, які є результатом аналітично-синтетичної і логічної переробки первинної наукової інформації;
- 4) немає правильної відповіді.

4. До інформаційного забезпечення наукових досліджень не належать:

- а) нові знання, які отримує суб'єкт у результаті сприйняття та переробки певних відомостей;
- б) органи інформаційного забезпечення, що відповідають за збереження та поширення інформації;
- в) суб'єкти, діяльність яких спрямована на контроль, оцінку, визнання отриманих наукових результатів;
- г) методологічні засоби, що забезпечують доступ до інформації.

5. За способом відображення інформація буває:

- а) розпорядча;
- б) текстова;
- в) достатня;
- г) повна.

6. Відповідно до об'єкта дослідження економічну інформацію поділяють на:

- а) зовнішню і внутрішню;
- б) аналітичну та синтетичну;
- в) тимчасову та постійну;
- г) основну і додаткову.

7. Джерелами первинної інформації є:

- а) аналітичні огляди;
- б) монографії;
- в) статистичні щорічники;
- г) довідкові видання.

8. Письмові документи поділяються на:

- а) мовні матеріали, розмови, пісні, казки в їх озвученому вигляді;
- б) матеріали архівів, преси, довідники, художню літературу;
- в) статичні та динамічні образотворчі документи;
- г) документи, в яких цифрова форма подачі інформації.

9. Дайте визначення поняття «наукова інформація»:

- а) детальне систематизоване подання певного відібраного матеріалу без будь-якого аналізу;
- б) певні відомості, сукупність якихось даних, знань;
- в) логічна інформація, отримана в процесі пізнання, що адекватно відображає закономірності об'єктивного світу і використовується в суспільно-історичній практиці;
- г) все вищезазначене.

10. Залежно від нагромадження, використання, призначення і сприйняття наукова інформація поділяється на:

- а) економічну;
- б) довідкову;
- в) соціальну;
- г) нормативну.

11. Статистичні документи включають:

- а) документи, в яких цифрова форма подачі інформації;
- б) мовні матеріали, розмови, пісні, казки в їх озвученому вигляді;
- в) матеріали архівів, преси, довідники, художню літературу;
- г) статичні та динамічні образотворчі документи.

12. Що не належить до бібліографічних видань:

- а) дисертації;
- б) реферативні журнали;
- в) огляди;
- г) друковані картки.

13. Яке призначення релевантної інформації?

- а) уточнити основну інформацію або дати певні тлумачення;
- б) вказати про використані автором літературні джерела;
- в) вказати на автора праці, місце його роботи на науковий ступінь;
- г) немає правильної відповіді.

14. Наукова публікація, у якій відображені результати всебічного вивчення однієї проблеми чи теми, які належать одному автору чи невеликій групі авторів – це:

- а) монографія;
- б) брошура;
- в) реферат;
- г) каталог.

15. Інформаційне забезпечення – це:

- а) сукупність інформації та способів її пошуку, обробки, накопичення, збереження, систематизації та узагальнення з метою використання у процесі наукового дослідження;
- б) засіб комунікації науковців;
- в) дані, які є об'єктом обробки, передачі та зберігання;
- г) немає правильної відповіді.

ТЕМА 5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

1. Вихідним елементом процесу наукового дослідження є:

- а) виникнення ідеї, формулювання теми;
- б) формулювання назви наукової публікації;
- в) вибір наукового видання, де буде опубліковано наукову працю;
- г) проведення експерименту, узагальнення наукових фактів і результатів;

2. Гіпотеза дослідження – це:

- а) методологічна характеристика дослідження, наукове припущення, висунуте для пояснення досліджуваного явища, яке потребує теоретичної та практичної перевірки для того, щоб стати достовірним науковим знанням;
- б) один із засобів графічного представлення кількісних даних;
- в) розташована на площині геометрична конструкція, система крапок, деякі з яких з'єднані відрізками; одна з найпростіших моделей взаємодіючих систем;
- г) структурно-композиційна одиниця тексту, розділу книги, статті.

3. Наукова проблема – це:

- а) висунута наукова гіпотеза;
- б) форма наукового мислення щодо дослідження нового, котре виникло у процесі пізнання або практичної діяльності;
- в) виявлення нових фактів та явищ;
- г) усі відповіді правильні;
- д) правильної відповіді немає.

4. На якому етапі наукового дослідження відбувається створення нової інформації, перетворення інформації за допомогою електронної техніки, застосування теоретичних і емпіричних методів дослідження:

- а) дослідному;
- б) презентаційному;
- в) методичному;
- г) на етапі конкретизації.

5. Під час формування гіпотез дослідження здійснюється:

- а) обробка й аналіз результатів;
- б) визначення наукового завдання і відпрацювання теоретичних передумов;
- в) вивчення проблеми та вибір теми;
- г) узагальнення результатів і формування висновків.

6. Вербальний виклад результатів дослідження у вигляді звіту про виконану науково-дослідну роботу, дисертації, студентської науково-дослідної роботи та інших форм подання завершеної наукової продукції – це:

- а) узагальнення результатів дослідження;
- б) реферування результатів дослідження;
- в) анотація результатів дослідження;
- г) кодифікація результатів дослідження.

7. За змістом наукові ідеї розмежовують на:

- а) конкретні та абстрактні;
- б) постійні та змінні;
- в) вербальні та невербальні;
- г) загальні та одиничні.

8. За масштабами вираження наукові ідеї розмежовують на:

- а) одиничні, універсальні, трансцендентні, особливі;
- б) локальні, регіональні, національні, міжнародні;
- в) конкретні та абстрактні;
- г) відкриті та закриті.

9. Що не належить до етапів вибору проблеми наукового дослідження:

- а) формулювання назви наукової публікації;
- б) формулювання проблеми та окреслення очікуваного результату;
- в) диференціація теми, підтем та дослідницьких питань;
- г) визначення актуальності, цінності проблеми для науки та практики.

10. Згорнутий в одне речення головний зміст наукової проблеми, який за допомогою ключових понять і сутнісних зв'язків між ними виражає головну ідею, мотив, спрямування наукового дослідження – це:

- а) тема дослідження;
- б) реферат дослідження;
- в) анотація дослідження;
- г) методологія дослідження.

11. У наукових дослідженнях з фінансової проблематики розрізняють такі види актуальності:

- а) фундаментальну та прикладну;
- б) поточну та капітальну;
- г) загальну та спеціальну;
- д) основну та додаткову.

12. Мета наукового дослідження пов'язана з:

- а) об'єктом дослідження;
- б) предметом дослідження;
- в) інтересами автора;
- г) науковою новизною.

13. Завдання наукового дослідження – це:

- а) очікуваний кінцевий результат, тобто те, що має бути досягнуто в результаті проведення дослідження;
- б) система доказів щодо того чи іншого явища, яке вивчається;
- в) сукупність конкретних цільових установок, спрямованих на аналіз і вирішення проблеми;
- г) будь-який рівень чи аспект дійсності, явища або процесу, що породжує проблемну ситуацію.

14. Процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення, являє собою:

- а) тему дослідження;
- б) предмет дослідження;

- в) об'єкт дослідження;
- г) мету дослідження.

15. Вкажіть, який пункт не відображає один із рівнів новизни наукових досліджень:

- а) узагальнення результатів досліджень у суміжних галузях знань;
- а) перетворення відомих даних, докорінна їх зміна;
- б) розширення, доповнення відомих даних;
- в) уточнення, конкретизація відомих даних, поширення відомих результатів на новий клас об'єктів, систем.

ТЕМА 6. УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Основними стильовими ознаками наукового стилю є:

- а) абстрагованість, узагальненість, підкреслена логічність;
- б) однозначність і точність, ясність і об'єктивність викладу;
- в) доказовість, використання коротких простих речень, експресивність;
- г) немає правильної відповіді.

2. Формально-логічний спосіб викладення матеріалу, вживання спеціальної термінології, використання якої вимагає особливої точності, наявності власних думок, обґрунтування висновків – це:

- а) мова наукової праці;
- б) методика наукової праці;
- в) методологія наукової праці;
- г) прийом наукової праці.

3. Формат аркуша білого паперу, який має параметри 210x297 мм – це формат:

- а) А4;
- б) Б4;
- в) А1;
- г) А6.

4. Позначення рисунка у науковій роботі «рис. 1.2» означає, що це:

- а) другий рисунок першого розділу;
- б) перший рисунок другого розділу;
- в) другий підрисунок першого рисунка;
- г) рисунок перший на другій сторінці.

5. Якщо виникає необхідність перенести частину таблиці 2.2 на наступну сторінку, то над цією частиною пишуть:

- а) продовження таблиці 2.2;
- б) друга частина таблиці 2.2;
- в) таблиця 2.2;
- г) завершення таблиці 2.2.

6. Пояснення до окремих даних, наведених у тексті або таблицях, оформлюють:

- а) виноскою;

- б) посиланням;
- в) цитатою;
- г) немає правильної відповіді.

7. Виберіть варіант, де джерело літератури оформлене відповідно до вимог:

- а) Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. К.: Ліра-К, 2018. 352 с.
- б) Власенко Л. Методологія наукових досліджень: навч. посібник / А. Ладанюк, В. Кишенько. К.: Ліра-К, 2018. 352 с.
- в) Методологія наукових досліджень: навч. посібник / Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. 2018, К.: Ліра-К, 352 с.
- г) Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. – К.: Ліра-К. – 2018. – 352 с.

8. Які букви алфавіту не можна використовувати для позначення додатків:

- а) І, І, О, Ь;
- б) Б, В, Г;
- в) голосні;
- г) можна використовувати усі букви алфавіту.

9. Бібліографічний опис – це:

- а) стислий виклад змісту певного документа з основними фактичними даними та висновками;
- б) результат складання за встановленими правилами переліку відомостей про документ, що дає змогу повністю його визначити та знайти серед інших;
- в) процес складання стислої характеристики змісту та призначення документа, основної його теми і мети виконаної роботи;
- г) немає правильної відповіді.

10. Перефразування чужої праці без згадування оригінального автора – це:

- а) рерайт;
- б) компіляція;
- в) фразування;
- г) констатація.

11. Основними елементами графіків є:

- а) діаграми, картограми, картодіаграми;
- б) шкала, масштаб, осі координат, числова сітка;
- в) заголовок, розшифровка умовних позначень, різне забарвлення, штрихування, фони;
- г) усі відповіді правильні.

12. Навчальний посібник як вид наукової продукції – це:

- а) видання, яке містить систематизований виклад навчальної дисципліни у відповідності до стандарту навчальної програми;
- б) видання, яке відповідає програмі навчальної дисципліни;
- в) видання, яке зосереджене на вивченні окремої проблеми чи питання;
- г) немає правильної відповіді.

13. Автореферат являє собою:

- а) роботу студента, виконану як підсумок навчання на певному курсі;
- б) короткий виклад змісту наукової роботи;
- в) реферативний виклад проведеного наукового дослідження у вигляді брошури;
- г) немає правильної відповіді.

14. Що являє собою компіляція:

- а) неоригінальну і несамотійну працю, сформовану на основі використання фрагментів інших праць;
- б) перефразування чужої праці без згадування оригінального автора;
- в) копіювання чужої наукової роботи та її оприлюднення під власним іменем;
- г) скорочену цитату оригінального автора, оформлену посиланням на першоджерело.

15. До рукописних документів не належать:

- а) монографії, довідники, матеріали конференцій, навчальні видання;
- б) нормативно-технічні документи, нормативно-виробничі довідки, рекламні видання, патентно-ліцензійні документи;
- в) видання з продовженням, журнали, бюлетені, відомості;
- г) наукові звіти, наукові доповіді й інформаційні відомості про проведення наукових конференцій.

ТЕМА 7. АПРОБАЦІЯ ТА ПУБЛІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У СФЕРІ ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

1. Анотація – це:

- а) коротка роз'яснювальна чи критична примітка, що впливає за бібліографічним описом якого-небудь твору (на звороті титульного листа книги, на каталожній картці і т.д.);
- б) думка, істинність якої перевірена і доведена практикою;
- в) складова частина доведення;
- г) частина всієї досліджуваної (генеральної) сукупності, яка є безпосереднім об'єктом вивчення за розробленою методикою;

2. Індекс, який використовують для систематизації різноманітної друкованої продукції із занесенням її у відповідні картотеки – це:

- а) індекс універсального десятичного класифікатора;
- б) індекс цін;
- в) індекс цитованості;
- г) індекс Хірша-10.

3. У якій частині наукової статті здійснюють Постановку наукової проблеми, відображають її актуальність, зв'язок з найважливішими завданнями державного та регіонального рівнів, значення для розвитку певної галузі науки або практичної діяльності:

- а) вступ;
- б) анотація;
- в) ключові слова;
- г) методологія

4. У якій частині наукової статті відображено науково-методичний рівень наукового пошуку і достовірність його результатів:

- а) методологія та методи дослідження;
- б) постановка проблеми;
- в) основний зміст;
- г) резюме.

5. Висновки – це:

- а) стиснуте узагальнене викладення найбільш істотних, з погляду автора, результатів наукового дослідження;
- б) частина всієї досліджуваної (генеральної) сукупності, яка є безпосереднім об'єктом вивчення за розробленою методикою;
- в) метод дослідження, спрямований на аналіз уже існуючих (раніше добутих в інших дослідженнях) даних відповідно до нових завдань;
- г) етап дослідження, який передбачає використання операцій порівняння, узагальнення та ін.

6. Ознаками тез є:

- а) ясність;
- б) багатозначність;
- в) точність;
- г) критичність;
- д) правильна відповідь А та В.

7. Перелік наукових фахових видань України затверджується в установленому порядку:

- а) Міністерством культури та інформаційної політики України;
- б) Національною комісією зі стандартів державної мови;
- в) Міністерством освіти і науки України;
- г) Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації;
- д) вищим навчальним закладом.

8. ISSN-номера видання – це:

- а) бібліотечна класифікація документів, яка широко використовується у всьому світі для систематизації документів;
- б) певна послідовність символів, призначена для підтвердження особи або її прав;
- в) унікальний номер, що використовується для ідентифікації друкованого або електронного періодичного видання;
- г) спосіб запису даних, зручний для зчитування машиною;
- д) номер електронного документа в глобальній мережі Інтернет, завдяки якому суттєво спрощується пошук і використання матеріалів.

9. Тези доповіді – це:

- а) охоронний документ, що засвідчує пріоритет, авторство і право власності на винахід (корисну модель);
- б) опубліковані до початку наукової конференції (з'їзду, конференції, симпозіуму) матеріали попереднього характеру, де викладено основні аспекти наукової доповіді;
- в) наукова праця у вигляді книги з поглибленим вивченням однієї або кількох (тісно пов'язаних між собою) тем;

г) елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується перед висновками.

10. Рекомендований обсяг тез наукової доповіді становить:

- а) 1-3 сторінки;
- б) до 1 сторінки;
- в) не менше 5 сторінок;
- г) не менше 10 сторінок.

11. Назва тез доповіді має:

- а) характеризувати результати дослідження;
- б) окреслювати перспективи подальших наукових досліджень у цьому питанні;
- в) визначати мету та завдання дослідження;
- г) стисло розкривати головну ідею, думку, положення;
- д) розкривати суть проблемної ситуації, яка потребує вивчення.

12. Найавторитетнішими наукометричними базами даних вважають:

- а) Google Scholar;
- б) Web of Science (WoS);
- в) Agris;
- г) SCOPUS;
- д) правильна відповідь Б та Г.

13. Scopus – це:

- а) універсальний сайт, через який можна вийти на інші ресурси Інтернету;
- б) сайт для перевірки унікальності тексту наукового дослідження;
- в) бібліографічна і реферативна база даних, інструмент для відстеження цитованості статей, опублікованих у наукових виданнях;
- г) офіційний сайт для пошуку статті за номером ідентифікатора;
- д) інформаційний сайт, що містить енциклопедії та словники.

14. У якому підрозділі наукової статті розкривають сутність і стан наукової проблеми у загальному вигляді, її теоретичну та (або) практичну значущість, зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями?

- а) постановка проблеми;
- б) висновки;
- в) виклад основного матеріалу дослідження;
- г) анотація.

15. Транслітерований список літератури в романському алфавіті (латиниці), який зазвичай оформлений за міжнародним бібліографічним стандартом APA та віддзеркалює список літератури до публікації, підготовлений відповідно до вітчизняного стандарту – це:

- а) References;
- б) Annotation;
- в) Summary;
- г) Resume.

Рекомендована література

1. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку / Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. URL: <http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2015-07-17/2015.pdf>.
2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К.: Таксон, 2016. 234 с.
3. Бабайлов В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т; Бровін О. В., 2019. 148 с.
4. Бессонова В. Методологія і організація наукових досліджень у садово-парковому господарстві. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.
5. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. К.: Ліра-К, 2018. 352 с.
6. Гончарук І. В., Юрчук Н. П. Організація єдиного електронного науково-освітнього простору сучасного університету. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 12. С. 54-66.
7. Горин В. П. Фінансовий механізм забезпечення суспільного добробуту: теоретична концептуалізація та проблеми функціонування. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2020. 516 с.
8. Гуроров О. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Харків, ХНАУ, 2017. 272 с.
9. Гуроров О. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
10. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень. Підручник. Ювілейна серія НЮУ 2015 років. Харків: В-во «Право», 368 с.
11. Дубницький В. І., Науменко Н. Ю., Федулова С. О. Методологія наукових досліджень в інформаційній економіці : навч. посіб. / заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Дубинського В. І.; Держ. ВНЗ «Укр. держ. хім.-технол. ун-т». Дніпро: ДВНЗ УДХТУ, 2019. 443 с.
12. Євтушенко М., Хижняк М. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
13. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
14. Кириленко О. П., Письменний В. В. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях: навч. посіб. Тернопіль: Видавн.-поліграф. центр ТНЕУ «Економічна думка», 2013. 228 с.
15. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
16. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. Навч. посібник 2-ге вид., доп. і перероб. К.: Алерта, 2019. 492 с.
17. Леоненко П. М., Федосов В. М., Юхименко П. І. Основні етапи розвитку фінансової науки: методологія проблеми. *Фінанси України*. 2017. № 4. С. 55-74.
18. Медведєва В. М. Основи наукових досліджень. Практикум. К. Ліра-К, 2017. 84 с.
19. Медвідь В., Данько Ю, Кобилянська І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях). Суми: Університетська книга, 2020. 219 с.
20. Методологія наукових досліджень і написання випускних кваліфікаційних робіт: методичні вказівки для здобувачів вищої освіти першого бакалаврського і другого магістерського рівнів з банківської справи. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 114 с.
21. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / Добронравова С. І. та ін.; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.

22. Носачова Ю., Іваненко О., Радовенчик Я. Основи наукових досліджень. К.: Кондор, 2020. 132 с.
23. Огляди ОЕСР на тему доброчесності в освіті: Україна 2017 / Переклад з англ.; Інститут розвитку освіти. К.: Таксон, 2017. 184 с.
24. Основні вимоги до оформлення бібліографічного опису документів. URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/dovidka/zrazky-bibliografichnykh-opysiv>
25. Пасічник Н. О. Фінансова і фінансово-правова наука і освіта в Наддніпрянській Україні в XIX на початку XX століття: монографія. Кропивницький: Видавництво «КОД», 2018. 434 с.
26. Alexandrova A. A Philosophy for the Science of Well-Being. Oxford: Oxford University Press, 2017.
27. Beerbaum Dr. D. Applying Agile Methodology to Regulatory Compliance Projects in the Financial Industry: A Case Study Research (April 26, 2021). URL: <https://ssrn.com/abstract=3834205>
28. Bob R. *Research Methods and Methodology in Finance and Accounting*. Cengage Learning EMEA. URL: <http://eprints.glos.ac.uk/4296/>
29. Boland L. *Critical Economic Methodology. A Personal Odyssey*. London: Routledge. 1996. 320 p.
30. Boland L. A. *Economic Methodology: Theory and Practice*. URL: <http://www.sfu.ca/~boland/methodology85.PDF>
31. Boumans M., Davis J. *Economic Methodology: Understanding Economics as a Science*. Macmillan International Higher Education, 2010. 230 p.
32. Boylan T., O'Gorman P. *Popper and Economic Methodology Contemporary Challenges*. New York: Routledge, 2014.
33. Colander D. The Systematic Failure of Economic Methodologists. *Journal of Economic Methodology*, 2013. Vol. 20/1. pp. 56–68.
34. Crespo R. F. *The Nature and Method of Economic Sciences. Evidence, Causality, and Ends*. London: Routledge, 2020. 202 p.
35. Davis J. B., Hands D. W., Mäki U. (Ed.). *The Handbook of Economic Methodology*. London: Edward Englar Publishing, 1998. 592 p.
36. Dewasiri N. J., Weerakoon Y. K. B, Azeez A. A. Mixed Methods in Finance Research: The Rationale and Research Designs. *International Journal of Qualitative Methods*. 2018. Vol. 17: 1–13. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1609406918801730>
37. Dharmapalan B. *Scientific Research Methodology*. Alpha Science International, 2012. 250 p.
38. Düppe T. How economic methodology became a separate science. *Journal of Economic Methodology*. 2011. Vol. 18. Issue 2. pp. 163-176.
39. Frodeman R., Klein J. T., Pacheco R. C. S. (eds.). *Oxford Handbook of Interdisciplinarity*. Second Edition. Oxford: Oxford University Press, 2017.
40. Gonzalez W.J. *Philosophico-Methodological Analysis of Prediction and its Role in Economics*. Springer, 2015. 362 p.
41. Gruszczyński M. Financial Microeconometrics as Research Methodology in Corporate Finance and Accounting. *Efficiency in Business and Economics*. 2017. No 1. pp. 71-80
42. Hausman D. M. A new era for economic methodology. *Journal of Economic methodology*. 2018. Vol. 1 (8). PP. 65-68.
43. Igwenagu Ch. *Fundamentals of research methodology and data collection*. URL: <https://www.researchgate.net/publication/303381524>
44. Keas M. N. *Systematizing the Theoretical Virtues*. Synthese. 2018. No. 195. pp.2761– 2793.
45. Knight F. H. *On the History and Method of Economics*. Chicago: University of Chicago Press, 1956.
46. Kothari C. R. *Research Methodology: Methods and Techniques*. New Age International, 2004. 401 p.
47. Lebedev S. Methodology of Science and Scientific Knowledge Levels. *European Journal of Philosophical Research*, 2014. Vol. (1). No 1. pp. 65-72.
48. Maas H. *Economic Methodology. A Historical Introduction* London: Routledge. 2014. 202 p.

49. Martini C. The Role of Experts in the Methodology of Economics. *Journal of Economic Methodology*, 2014. No 21/1. pp. 77–91.
50. Maziarz M. The Philosophy of Causality in Economics. Causal Inferences and Policy Proposals.. New York: Routledge, 2020.
51. Menger C. Toward a Systematic Classification of Economic Sciences. In: Louise Sommer (transl. and ed.), *Essays in European Economic Thought*. Princeton (NJ): D. van Nostrand, 1960. pp. 1–38.
52. Mishra, Dr. Shanti Bhushan & Alok, Dr. Shashi. (2017). *Handbook of research methodology*. New Delhi: Educreation publishing, 2017. URL: https://www.researchgate.net/publication/319207471_HANDBOOK_OF_RESEARCH_METHODOLOGY
53. Mohajan H. K. Qualitative research methodology in social sciences and related subjects. *Journal of Economic Development, Environment and People*. 2018. No 1. pp. 23-48. URL: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=640546>
54. Popkova E. G., Tinyakova V. I. Dialectical Methodology of Analysis of Economic Growth. *World Applied Sciences Journal*, 2013. Vol. 24 (4). pp. 467-475.
55. Quast C., Seidel M. Introduction: The Philosophy of Expertise – What Is Expertise? *Topoi*. 2018. 37: 1–2.
56. Reiss J. *Philosophy of Economics. A Contemporary Introduction*. Abingdon: Routledge, 2013.
57. Schmidt R. H. Methodology and finance. *Theory and Decision*. 1982. Vol. 14. pp. 391–413.
58. Singh Y. K. *Fundamental of research methodology and statistics*. New Delhi: New Age International, 2006. URL: <https://www.worldcat.org/title/fundamental-of-research-methodology-and-statistics/oclc/1037525027>
59. Wible J. R. *The Economics of Science: Methodology and Epistemology as if Economics really mattered*. London: Routledge. 1998. 320 p.